

ТАРЕЛІН Анатолій Олексійович

Випускник енергомашинобудівного факультету (1965)

Завідувач відділу загальнотехнічних досліджень в енергетиці Інституту проблем машинобудування ім. А. М. Підгорного НАН України. Доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАН України

TARELIN Anatoliy Oleksiyovych

A graduate of Power Machine Engineering Faculty (1965)

Head of the Department of General Research in Power Engineering of the Institute of Mechanical Engineering Problems named after M. A. Pidgorny of the NAS of Ukraine. Doctor of Technical Sciences, Professor, Corresponding Member of the NAS of Ukraine

Народився в 1940 р. в м. Орлі. Трудову діяльність розпочав слюсарем-монтажником на будівництві теплових електростанцій. Після закінчення в 1965 р. Харківського політехнічного інституту працює в Інституті проблем машинобудування НАН України, де пройшов шлях від інженера до заступника генерального директора НТК «ІПМаш» НАН України, захистив кандидатську (1974), а потім і докторську (1994) дисертації.

Уже 50 років активна творча діяльність А. О. Тареліна пов'язана з Національною академією наук України. Протягом восьми років він плідно працював ученим секретарем ІПМаш НАН України. З 1985 р. Анатолій Олексійович очолює відділ загальнотехнічних досліджень в енергетиці. З 2000 по 2009 р. був заступником директора інституту з наукової роботи.

У 2006 р. обраний членом-кореспондентом НАН України за спеціальністю «Енергомашинобудування».

На основі теоретичних, експериментальних і натурних досліджень електрофізичних явищ у парових турбінах А. О. Тарелін уперше в світовій практиці обґрунтував існування електричних зарядів великої густини у волого-паровому середовищі при біязвукових швидкостях потоку. Ним створений і під його керівництвом продовжує розвиватися новий науковий напрям у теорії і практиці парових турбін — теплоелектрофізика.

Проведені дослідження дозволили розробити теоретичні та практичні методи раціонального керування електрофізичними явищами в проточній і вихлопній частинах турбін, знайти принципово нові практичні рішення, спрямовані на підвищення ефективності та надійності турбін, а також запропонувати нетрадиційні методи їхньої діагностики. Новий науковий напрям і виконані Анатолієм Олексійовичем і його учнями роботи були визнані вітчизняними і зарубіжними ученими та фахівцями. Технічні рішення запатентовано в Україні, РФ, США та Канаді.

Автор понад 200 наукових праць, серед яких п'ять монографій і 29 винаходів. У 1982 р. йому присуджена премія імені академіка Г. Ф. Проскури Національної академії наук України за цикл робіт у галузі енергомашинобудування, а в 2009 р. він став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки за створення парових турбін нового покоління.

He was born in 1940 in the city of Orel. Anatoliy Oleksiyovych started his career as a fitter on the construction of thermal power plants. After graduating in 1965 from Kharkiv Polytechnic Institute he has been working at the Institute for Mechanical Engineering Problems of NAS of Ukraine, where he worked his way up from an engineer to the Deputy General Director of Science and Technology Complex «IPMash» of the NAS of Ukraine. He defended his Candidate's thesis in 1974 and then his Doctor's thesis in 1994.

For 50 years A. A. Tarelin's active creative work has been connected with the National Academy of Sciences of Ukraine. For eight years he worked as a Scientific Secretary of IPMash of NAS of Ukraine. Since 1985 Anatoliy Oleksiyovych has been heading the Department for General Research in Power Engineering. From 2000 to 2009 he was the Deputy Director of the Institute for Research.

In 2006 he was elected a corresponding member of the NAS of Ukraine, specialty «Power Engineering».

On the basis of theoretical, experimental and field research of electrophysical phenomena in steam turbines A. O. Tarelin for the first time in the world practice proved the existence of electric charges of a high density in the wet steam environment at near-sonic flow rates. A new research direction in the theory and practice of steam turbines — Thermal Electric Physics started and continues to develop under his leadership.

Conducted research allowed developing theoretical and practical methods of rational control of electrophysical phenomena in the flowing and the exhaust part of the turbine, to find innovative practical solutions aimed to improve the efficiency and reliability of turbines, as well as to offer non-traditional methods of their diagnostics. This new scientific direction and other projects performed by Anatoliy Oleksiyovych and his students were recognized by domestic and foreign scientists and experts. Technical solutions were patented in Ukraine, Russia, the USA and Canada.

He is the author of over 200 scientific papers, including five monographs, 29 inventions. In 1982 he was awarded the prize named after Academician H. F. Proskura of the National Academy of Sciences of Ukraine for series of works in the field of Engineering, and in 2009 he became a laureate of the State Prize of Ukraine in Science and Technology for the creation of new generation steam turbines.